

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
TEISĖS GRUPĖ**

IŠVADA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS AKCIZŲ ĮSTATYMO NR. IX-569 1, 2, 3, 4 IR 9
STRAIPSNIŲ, II IR III SKYRIŲ PAKEITIMO ĮSTATYM PROJEKTO (TOLIAU –
ĮSTATYMO PROJEKTAS) (TAP NR. 19-412) (TAIS NR. 19-3407)**

2019-03-27 Nr.NV-868

Vilnius

Įvertinę Įstatymo projekto atitiktį įstatymams, Vyriausybės nutarimams bei teisės technikos reikalavimams, teikiame šias pastabas ir pasiūlymus:

1. Atsižvelgiant į tai, kad Įstatymo projektu siūloma akcizų mokesčiu apmokestinti *neapdorotą tabaką*, o vadovaujantis Lietuvos Respublikos akcizų įstatymo 3 straipsnio 9 dalimi *cigaretės* priskiriamos *apdoroto tabako* kategorijai, manytina, kad Įstatymo projekto 1 straipsnio 1 dalimi siūlomoje papildyti naujoje Lietuvos Respublikos akcizų įstatymo 1 straipsnio 8 dalyje nuoroda turėtų būti teikiama ne į visą Lietuvos Respublikos akcizų įstatymo 22 straipsnį, o tik į šio straipsnio 1 dalį.

2. Įstatymo projekto 5 straipsniu papildomo Lietuvos Respublikos akcizų įstatymo 70 straipsnio 2 dalyje siūlytina atsisakyti žodžių „*šio straipsnio 1 dalyje nurodytą*“, nes sąvoka *neapdorotas tabakas* yra apibrėžiama Įstatymo projekto 3 straipsniu papildomoje Lietuvos Respublikos akcizų įstatymo 3 straipsnio 22¹ dalyje.

3. Atsižvelgiant į tai, kad nuo mokesčių mokėjimo gali būti atleidžiamas ne atitinkamo mokesčio objektas, o subjektas, t. y., šio mokesčio mokėtojas, siūlytina atitinkamai tikslinti Įstatymo projekto 5 straipsniu papildomo Lietuvos Respublikos akcizų įstatymo 72 straipsnį, t. y., vietoj teiginio „*neapdoroto tabako atleidimas nuo akcizų*“ vartoti teiginius „*akcizai netaikomi neapdorotam tabakui*“, „*akcizų objektui nepriskirtinas neapdorotas tabakas*“, „*atleidimas nuo akcizų už neapdorotą tabaką*“ ar pan.

Apibūdinant aplinkybes, kurios privalomai turėtų būti įvertintos siekiant nustatyti, ar fizinis asmuo neapdorotu tabaku disponuoja savo asmeniniam naudojimui, siūlytina jas dėstyti analogiškai, kaip ir Lietuvos Respublikos akcizų įstatymo 9 straipsnio 1 dalies 7 punkte, arba tiesiog duoti nuorodą į šį punktą.

Taip pat sutiktina su Teisingumo ministerijos 2019 m. sausio 31 d. rašte Nr. (1.6E)2T-88 Įstatymo projektui pateikta pastaba dėl Įstatymo projekto 5 straipsniu papildomo Lietuvos Respublikos akcizų įstatymo 72 straipsnio 1 dalies 3 punkto tikslinimo, tiesiogiai įstatyme įtvirtinant konkretų neapdoroto tabako kiekį, kurio neviršijus akcizų nereikėtų mokėti.

4. Siūlytina redakciškai tikslinti Įstatymo projekto 5 straipsniu papildomo Lietuvos Respublikos akcizų įstatymo 72 straipsnio 1 dalies 4 punkto dėstymą, nes pagal siūlomą šio punkto redakciją („<...> išskyrus atvejus <...>“), atvejai, kai neapdorotas tabakas būtų prarastas dėl nenugalimos jėgos (*force majeure*) aplinkybių, taip pat negrįžtamai prarastas ar visiškai sunaikintas (jeigu jo nebūtų galima panaudoti kaip akcizais apmokestinamos prekės) ir tai būtų įrodyta Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka, būtų priskiriami prie atvejų, kai už neapdorotą tabaką turėtų būti mokami akcizai.

5. Siūlytina tikslinti Įstatymo projekto 5 straipsniu papildomo Lietuvos Respublikos akcizų įstatymo 73 straipsnio 2 dalies paskutinį sakinį, nes terminas deklaracijai pateikti yra numatytas ne šioje dalyje, o šio straipsnio 1 dalyje.

6. Atsižvelgiant į tai, kad Įstatymo projekto 5 straipsniu siūloma Lietuvos Respublikos akcizų įstatymo II skyrių papildyti visiškai nauju skirsniu, t. y., šiuo metu galiojančiame įstatyme tokių straipsnių nėra, o Įstatymo projekto 7 straipsniu siūloma keisti dar negaliojantį 74 straipsnį, ir vadovaudamiesi Teisės aktų projektų rengimo rekomendacijų, patvirtintų teisingumo ministro 2013 m. gruodžio 23 d. įsakymu Nr. 1R-298 (toliau – Rekomendacijos), 27 punktu, siūlome Įstatymo projekto 5 straipsniu siūlomo papildyti Lietuvos Respublikos akcizų įstatymo 74 straipsnio skirtingas redakcijas dėstyti ne atskirame Įstatymo projekto straipsnyje, t. y. Įstatymo projekto 7 straipsnio atsisakyti, o kaip atskiras Įstatymo projekto 8 straipsnio dalis, jose nurodant konkrečių atitinkamos straipsnio redakcijos įsigaliojimo terminą, pvz., 8 straipsnio 2 dalį dėstyti taip: „2. 2020 m. kovo 1 d. įsigalioja tokia šio įstatymo 5 straipsnyje išdėstyto Lietuvos Respublikos akcizų įstatymo 74 straipsnio redakcija:

„74 straipsnis. Neapdorotam tabakui taikomas akcizų tarifas

Neapdorotam tabakui taikomas 78,5 euro už kilogramą neapdoroto tabako akcizų tarifas.“

Analogiškai dėstyti ir Įstatymo projekto 8 straipsnio 3 dalis. Pažymėtina, kad būtent tokia dėstymo praktika vyrauja atliekant ir kitų įstatymų pakeitimus, pvz., Lietuvos Respublikos informuotiesiems investuotojams skirtų kolektyvinio investavimo subjektų įstatymo Nr. XII-376 pakeitimo įstatymo 2 straipsnio 5 dalis; Lietuvos Respublikos asmenų delegavimo į tarptautines ir Europos Sąjungos institucijas ar užsienio valstybių institucijas įstatymo Nr. X-1262 pakeitimo įstatymo 3 straipsnio 2 dalis; Lietuvos Respublikos kolektyvinio investavimo subjektų įstatymo Nr. IX-1709 pakeitimo įstatymo 2 straipsnio 4 dalis; Lietuvos Respublikos referendumo įstatymo Nr. IX-929 pakeitimo įstatymo 2 straipsnio 2-6 dalys; Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 pakeitimo įstatymo 2 straipsnio 3 dalis; Lietuvos Respublikos advokatūros įstatymo Nr. IX-2066 7, 8, 13, 14, 17, 23, 24, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 44, 56, 57, 58, 60, 61 ir 64 straipsnių pakeitimo įstatymo 21 straipsnio 5 dalis; Lietuvos Respublikos įmonių finansinės

atskaitomybės įstatymo Nr. IX-575 4, 22, 23, 25, 27, 28 straipsnių ir priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 23-1, 23-2 straipsniais įstatymo 10 straipsnio 3 dalis ir kt.

7. Vadovaujantis Rekomendacijų 77.1.2 papunkčiu, siūlytina Įstatymo projekto 6 straipsniu keisti ne visą Lietuvos Respublikos akcizų įstatymo III skyrių, o tik 70 straipsnį, kurio numeracija, papildžius Lietuvos Respublikos akcizų įstatymo II skyrių aštuntuoju skirsniu, būtų ir keistųsi.

8. Atsižvelgiant į deklaruojamas Įstatymo projekto rengimą paskatinusias priežastis ir Įstatymo projektu siekiamus tikslus, taip pat į tai, kad Įstatymo projektu į akcizais apmokestinamų prekių sąrašą siūloma įtraukti naują objektą – neapdorotą tabaką, bei vadovaujantis Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo 15 straipsniu, Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. vasario 26 d. nutarimu Nr. 276, 4 punktu bei Lietuvos Respublikos Vyriausybės darbo reglamento, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1994 m. rugpjūčio 11 d. nutarimu Nr. 728, 17 punktu, siūlytina atlikti išsamesnį numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimą (ypač poveikio ekonomikai, valstybės finansams, mokesčių administratoriaus administracinei naštai ir kriminogeninei situacijai aspektais).

Teisės grupės patarėjas

Ramutis

Prišmantas

Ramutis Prišmantas, tel. +370 706 63792, el. p. ramutis.prismantas@lrv.lt